

Elinvoiman toimialan KÄYTTÖSUUNNITELMA 2026

Elinvoimalautakunta 16.12.2025

1. Käyttösuunnitelma

Käyttösuunnitelma ja investointiohjelma

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 12.11.2025 talousarvion ja suunnitelman vuosille 2026–2028. Kaupunginhallitus hyväksyi talousarvion noudattamisohjeen kokouksessaan 24.11.2025.

Käyttösuunnitelmalla ja investointiohjelmalla ohjataan talousarvion täytäntöönpanoa ja ne laaditaan valtuuston hyväksymän talousarvion pohjalta. Lautakunnat jakavat valtuuston hyväksymät määrärahat ja tuloarviot osamäärärahoiksi ja osatuloarvioiksi käyttösuunnitelmissaan.

Elinvoiman käyttösuunnitelma vuodelle 2026 on laadittu jakamalla valtuuston hyväksymät talousarvion määrärahat ja tuloarviot tehtäväalueiden alla toimiville tulosyksikötsäoille.

Käyttösuunnitelmassa voidaan täsmentää toimenpiteet, joilla sitovat tavoitteet saavutetaan. Käyttösuunnitelmien ja investointiohjelmien hyväksymisestä päättävät ao. lautakunnat tai johtokunnat.

Käyttösuunnitelmat tulee käsitellä lautakunnassa ennen toimintavuoden alkua tai viimeistään tamikuun ensimmäisessä kokouksessa.

Talousarvion sitovuus

Talousarvio sitoo kunnan toimielimiä sekä koko henkilöstöä. Lautakunnat ja jaostot vastaavat

oman toimialansa toiminnan ja talouden seurannasta. Toimialan johtaja vastaa johtamansa toimialan taloudenhoidosta. Tilivelvollisiksi määritelty johtavat viranhaltijat vastaavat johtamastaan toiminnasta ja talousarvion sitovuudesta.

Toimialojen käyttötalousosan sitovuus valtuustoon nähden on toimialan tuloarviot ja määrärahat sekä sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet.

Laskennallisen taseyksikön sitovuustaso valtuustoon nähden on määrärahat, toiminnan tulos sekä sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet.

Vihreän siirtymän rahaston sitovuustaso valtuustoon nähden on määrärahat.

Investointiosan sitovuus valtuustoon nähden on toimialan nettoinvestointimääräraha ja hankekohteisesti yli yhden miljoonan euron investointimääräraha.

Tilivelvollisilta edellytetään taloudellisen tilanteen seuraamista ja valmiutta sopeuttaa toimintansa talousarvion mukaiseksi. Mikäli vuoden aikana menot osoittavat ajankohdalle liian korkeaa toteutumaa tai tulot liian alhaista, on välittömästi ryhdyttävä toimenpiteisiin. Käyttösuunnitelma tulee tarkistaa siten, että löytyy vastaava säästö tai tulojen lisäys sitovuustason puitteissa.

2. Elinvoiman toimialan sitovat tavoitteet

Strategian mittari: 1. Väestönmuutos, koko Porvoo ja keskusta-alue		
TA2026 sitova tavoite	Sitovan tavoitteen mittari	Vastuutaho
Lakisääteisten kotoutumiskoulutusten hallittu vastaanottaminen osaksi KoMbin toimintaa	Lakisääteiset kotoutumiskoulutukset on toteutettu ennalta laaditun siirtosuunnitelman ja talousarvion mukaisesti, ilman merkittäviä poikkeamia budjetista Toteutunut: kyllä / ei	Elinvoima
Strategian mittari: 2. Hyte-kerroin		
TA2026 sitova tavoite	Sitovan tavoitteen mittari	Vastuutaho
Hyte-kertoimen vahvistaminen	Minimitavoite sidotaan verrokkien keskiarvoon, joka oli 2024: 68,5. Tavoite päivittyy verrokkien keskiarvon muuttuessa. Valtionosuuden Hyte-lisäosa kasvaa.	Kaikki toimialat
Liikuntatilojen ja ohjatun liikunnan kävijämäärien reaaliaikainen seuranta otetaan käyttöön	Otettu käyttöön / ei otettu käyttöön	Elinvoima
Kulttuuri-, kirjasto- ja nuorisopalveluiden palveluverkon kehittämissuunnitelma on luotu	Toteutunut / ei toteutunut	Elinvoima
Strategian mittari: 4. Katuturvallisuusindeksi		
TA2026 sitova tavoite	Sitovan tavoitteen mittari	Vastuutaho
Asukkaiden kokonaisturvallisuuden ja turvallisuustunteen vahvistaminen.	Turvallisuuskysely (kyllä/ei)	Kaikki, konsernipalvelut
Strategian mittari: 5. Elämispulssi keskusta-alueella		
TA2026 sitova tavoite	Sitovan tavoitteen mittari	Vastuutaho
Taidetehtaan uusi vuokraus- ja hallinnointimalli otetaan käyttöön. Taidetehtaasta kehitetään matalan kynnyksen toiminta-alustana	Toteutunut / ei toteutunut	Elinvoima
Strategian mittari: 6. Työllisyysaste		
TA2026 sitova tavoite	Sitovan tavoitteen mittari	Vastuutaho
Läpileikkaavat, monialaiset palvelupolut eri työnantajaryhmille, työnantajalle ja kotoutujalle on luotu	Palvelupolkujen kuvaukset on tehty, asiakas- ja tarvelähtöisesti	Elinvoima
Työpaikkaomavaraisuus kasvaa nykyisestä	Sitovan tavoitteen mittariksi asetetaan 94 %.	Elinvoima
Strategian mittari: 7. Yrityskanta		
TA2026 sitova tavoite	Sitovan tavoitteen mittari	Vastuutaho
Yritysten kasvun (ml. työnantajuus) ja kansainvälistymisen polut on luotu	Palvelupolkujen kuvaukset on tehty	Elinvoima
Strategian mittari: 9. Kasvihuonepäästöt asukasta kohden		
TA2026 sitova tavoite	Sitovan tavoitteen mittari	Vastuutaho
Ilmasto- ja ympäristöohjelman toimenpiteiden toteutus	Ohjelman toimenpiteistä toteutettu vähintään 75 %.	Kaikki toimialat

Kaupunginvaltuuston hyväksymässä talousarviossa 2026 strategiset tavoitteet on koottu teemoittain yhteensä vuositavoitteiden alle. Sitovista strategisista tavoitteista toimialaa koskevat kohdat on poimittu mukaan yllä olevaan taulukkoon.

3. Palvelualueiden ja tulosityksiköiden käyttösuunnitelmat 2025

Elinvoiman toimialan johto

Elinvoiman toimiala tukee Porvoon kestävästä kasvusta ja vetovoimaa tarjoamalla monipuolisia palveluja yrityksille, asukkaalle, maahanmuuttajille, matkailijoille sekä sijoituspaikkaa harkitseville toimijoille.

Elinkeino-, työllisyys- ja kotoutuspalvelut edistävät vihreää siirtymää, yritys yhteistyötä, työllisyyden edistämistä, työmarkkinoiden kohtaantoa, ja onnistunutta kotoutumista. Visit Porvoo ja kaupungin markkinointi vahvistavat Porvoon brändiä ja asemaa houkuttelevana matkakohteena. Elämysten, kulttuurin, sivistyksen, taiden ja hyvinvoinnin merkityksen kasvu korostaa vapaa-ajan palvelujen, Taideoppilaitoksen ja Kombin roolia kaupungin veto- ja pitovoiman vahvistajina. Tämä näkyy lisääntyneinä kävijämäärinä, kasvavina asiakasodotuksina sekä palvelujen kehittämistarpeina. Kiristyneessä maailmantilanteessa on myös toimialan rooli henkisen kriisinkestävyyden kannalta korostunut. Toiminnan painopiste siirtyy vuonna 2026 entistä selkeämmin palveluiden vaikuttavuuden kehittämiseen sekä kaupungin kasvun ja uudistumisen mahdollistamiseen.

Elinvoiman toimialan johto koordinoi kehitysyhtiö Posintraalta tilattavia palveluita, Taidetehtaan ja Event Factoryn toimintaa sekä Kokonniemen kehitysyhtiön toimintaa. Nämä yhtiöt ovat keskeisiä kaupungin elinvoiman ja palvelutarjonnan vahvistajia. Vuonna 2026 Taidetehtaan hallinnointimalli muuttuu.

Elinvoiman johto koordinoi tämän lisäksi myös elinvoimalautakunnan toimintaa.

Talouden tuottavuus- ja tasapaino-ohjelma jatkuu suunnitelmien mukaisesti.

Visit Porvoo ja markkinointipalvelut

Vuonna 2026 kehitetään Porvoon matkailu-, tapahtuma- ja markkinointipalvelujen sisältöjä tukemaan valmisteilla olevan kaupunkistrategian painopisteitä. Toiminnassa varaudutaan vastaamaan strategian myötä mahdollisesti esiin nouseviin uusiin tavoitteisiin ja painotuksiin. Kaupungin yhteistä brändiä kehitetään ja johdetaan systemaattisesti – tavoitteena on yhtenäinen ja vaikuttava Porvoo-kuva. Suunnitelmallisen markkinoinnin keinoin tuetaan kaupunkiorganisaation eri toimijoita saavuttamaan tavoitteitaan mm. uusien palveluiden lanseerauksissa, tapahtumissa ja muissa toiminnoissa. Matkailu-, tapahtuma- ja markkinointipalvelut toimivat kokeiluherkkänä ja ketteränä palvelualueena, joka tarttuu uusiin avauksiin ja testaa rohkeasti uusia toimintamalleja.

Visit Porvoo -brändin alla jatketaan työtä matkailun ja kaupungin vetovoiman kasvattamiseksi niin kotimaassa kuin kansainvälisesti. Markkinointitoimenpiteet kohdennetaan matkailijoiden lisäksi myös tapahtumakävijöihin, potentiaalisii uusiin asukkaisiin ja yrityksiin. Kaupungin tarjoamia palveluita, kuten julkista liikennettä, työnantajamielikuvaa ja yrityspalveluita, nostetaan esiin vaikuttavasti sisällöin ja monikanavaisesti.

Tapahtumien roolia kehitetään vuonna 2026 kaupunkikehittämisen ja elinkeinon vahvistamisen työkaluna. Tapahtumat ovat alustoja, jotka mahdollistavat paikallisille yrityksille näkyvyyttä, tuotteistamista ja kumppanuuksia. Tavoitteena on entistä tiiviimpi vuorovaikutus yrityskentän kanssa tapahtumien suunnittelussa ja toteutuksessa. Toimintaa ohjaa Työ- ja elinkeinoministeriön linjaus tapahtumien monivaikutteisesta roolista osana elinvoimakehitystä – tapahtumat eivät ole vain yksittäisiä elämyksiä, vaan välineitä kestävästä kasvusta, vetovoiman ja yhteisöllisyyden vahvistamiseen.

Matkailun kehittämisessä korostuvat vuonna 2026 kestävästä matkailusta periaatteet, kulttuuriperinnön hyödyntäminen ja paikalliset tarinat. Lisäksi vahvistetaan matkailun alueellista yhteistyötä lähialueiden kanssa osana kokonaisvaltaista vetovoiman kehittämistä. Matkailupalvelujen löydettävyyttä ja saavutettavuutta kehitetään edelleen VisitPorvoo.fi -kanavan ja tekoälypohjaisten hakutyökalujen avulla. Matkailuinformaatioon ja digitaalisiin opastusratkaisuihin panostetaan vastaamaan kansainvälisten ja kotimaisten asiakkaiden muuttuvia tarpeita. Samalla matkailumarkkinointi jatkuu aktiivisesti: kotimaassa korostuvat kulttuuri-, ruoka- ja tapahtumamatkailu, kansainvälisesti Porvoo profiloituu vastuullisena ja autenttisena vierailukohteena. Visit Porvoon toimintaa matkailun alueorganisaationa ohjaa sekä kansallinen matkailustrategia että Porvoon paikalliset tarpeet. Kaupungin kaksikielisyys huomioidaan markkinoinnissa ja toteutuksessa, kun kaupunki järjestää itse tai yhteistyössä muiden kanssa yleisötapahtumia.

Porvoon saaristo ja Itämeri ovat keskeinen osa kaupungin vetovoimaa. Nostetaan saaristoa ja Itämeriä esille ja hyödynnetään markkinoinnissa sekä tapahtumissa.

Tapahtumakalenteria ja kaupungin omia tapahtumasisältöjä kehitetään vastaamaan sekä kaupunkilaisten että matkailijoiden odotuksia. Jatkuvuutta turvataan muun muassa Porvoon Valojen ja Jokikarnevaalin muodossa, ja joulukauden elävöittämistä jatketaan yhteistyössä yritysten ja yhteisöjen kanssa. Tapahtumat nähdään myös uusasukasmarkkinoinnin väylänä. Uutena avauksena kehitetään Porvoon Sadonkorjuujuhlaa syksyksi 2026.

Vuonna 2026 tarjotaan matkailu- ja tapahtumatoimijoille suunnattuja työpajoja ja valmennuksia, jotka auttavat vastaamaan matkailun kestävyyshaasteisiin ja hyödyntämään uusia rahoitus- ja markkinointimahdollisuuksia. Visit Porvoo ja markkinointipalvelut tähtäävät siihen, että matkailuun ja tapahtumiin sijoitetut panostukset palautuvat paikallistalouteen ja vahvistavat Porvoon sekä sen saariston tunnettua, elinvoimaa ja vetovoimaa.

Vuoden 2026 alussa Taidetehtaan hallintomalli uudistuu ja Taidetehtaalla panostetaan toiminnan kehittämiseen, jotta tilat ja palvelut palvelevat entistä monipuolisemmin kaupunkilaisia, yrityksiä ja vierailijoita. Uudistuksen myötä Visit Porvoo ja kaupungin markkinointipalvelut vahvistavat rooliaan Taidetehtaan vetovoiman ja näkyvyyden kasvattajina. Tavoitteena on, että Taidetehtas toimii avoimena ja helposti lähestyttävänä alustana, jossa taide, elämykset ja yhteisöllisyys kohtaavat ja jossa toiminnan vaikuttavuus kasvaa.

Vapaa-aikapalvelut

Vapaa-ajan palvelualueella eli kulttuuri-, kirjasto-, liikunta- ja nuorisopalveluilla on tärkeä rooli porvoolaisten hyvinvoinnin ja terveyden, osallisuuden ja yhdenvertaisuuden sekä mielekkään vapaa-ajan edistämässä. Palveluiden kohderyhmänä ovat kaikki porvoolaiset, mutta monipuoliset ja houkuttelevat vapaa-aikapalvelut ovat myös vetovoimatekijöitä ja matkailuvaltteja.

Vapaa-ajan palvelut ovat tiiviisti mukana kaupungin keskeisissä kehityshankkeissa. Gammelbackan alue kehittyy lähivuosina niin kaavoituksen, toimitilojen kuin palveluidenkin osalta, ja osana kokonaisuutta kirjasto- ja nuorisopalvelut muuttavat uusiin tiloihin. Projektimuotoisilla panostuksilla vahvistetaan alueen osallisuutta ja yhteisöllisyyttä mm. pilotoimalla alueellista kansalaisraatia ja valmistelemalla väliaikaista taidenäyttelyä purettavaan Peipon koulurakennukseen. Kokkonniemen tulevien liikuntapaikkojen suunnittelutyössä tarvitaan liikuntapalveluiden tiivistä mukanaoloa eri laji- ja käyttäjätarpeiden huomioimiseksi suunnittelun ja rakentamisen kaikissa vaiheissa. Taidetehtaan toimintamalli uudistuu, ja kulttuuripalvelut on keskeisesti mukana uudistuksen myötä mahdollistuvien entistä laajempien sisältöjen suunnittelussa.

Panostuksia tasa-arvoisiin harrastamisen mahdollisuuksiin jatketaan projektirahoitusten turvin mm. vakiinnuttamalla Harrastamisen mallin toimintamalleja, toteuttamalla nuorille mopotoimintaa, viemällä liikunnallista ohjausta yläkoulujen välitunneille, ohjaamalla

maahanmuuttajaperheiden lapsia harrastusten pariin, kannustamalla aikuisia lukuharrastuksen pariin sekä Skapa-hankkeessa tutustuttamalla lapsia ja nuoria taiteen tekemiseen ja luovaan leikkiin. Edellisenä vuonna lanseeratun harrastussivun tarjontaa ja tunnettua vahvistetaan. Monipuolista vapaa-ajan ja harrastustarjontaa tuetaan myös avustuksin ja kumppanuuksilla.

Vapaa-aikapalveluiden vuoden 2026 kuluja karsitaan edellisvuoteen verrattuna mm. koulutusavustuksista, palveluiden ostoista, toimitiloista sekä asiantuntijapalveluista. Säästöt aiheuttavat myös toiminnan priorisointia ja palveluiden osittaista vähentämistä. Toisaalta palvelualueella on myös uusia, projektiaavustuksilla mahdollistettavia panostuksia kuten nuorisopalveluiden mopotoiminta sekä maahanmuuttajaperheiden lapsia harrastustoimintaan ohjaavaa toimintaa.

Vapaa-aikapalveluissa panostetaan edelleen tiedolla johtamiseen sekä kartoitetaan palveluverkon nykytilaa ja kehittämistarpeita.

Liikuntapalvelut

Liikuntapalveluiden keskeinen tavoite on edistää porvoolaisten liikunnallisen elämäntavan edellytysten mahdollistamista monin eri tavoin. Liikuntapalveluiden tehtävä on myös osaltaan edistää kaupungin eri toimijoiden yhteistyötä liikunnan, urheilun ja liikkumisen saralla. Liikuntapalvelut mahdollistaa osaltaan liikunnan harrastamisen ja omatoimisen liikkumisen sekä seuratoiminnan liikuntapaikkojen, -palveluiden ja avustusten muodossa. Vuoden 2026 aikana liikuntapalveluissa otetaan entistä enemmän käyttöön osallisuuden elementtejä, mm. laajemmin kohdennettujen kyselyiden avulla. Kyselyiden tarkoitus on selvittää mielipiteitä myös asukkailta, jotka eivät vielä käytä liikuntapalveluita arjessaan. Yhteistyötä ja toiminnan kehittämistä myös seurojen kanssa jatketaan seurafoorumien avulla.

Syksyn 2025 aikana teetetty liikuntapaikkakehittämisen poikkihallinnollinen pitkän tähtäimen suunnitelma (PTS) ohjaa liikuntapaikkarakentamisen suunnittelua ja investointeja pitkälle tulevaisuuteen. Suunnitelman toimeenpanotyö aloitetaan vuoden 2026 aikana yhteistyössä kaupunkikehityksen ja konsernipalvelujen toimialojen, erityisesti kaupunki-infran ja toimitilapalvelualueiden kanssa.

Selvitys sähkölukkojen asentamisesta koulujen liikuntatilojen ilt- ja viikonloppukäytön lisäämiseksi tehdään huhtikuun loppuun mennessä. Selvitys sisältää toimenpide-ehdotukset, joiden perusteella ryhdytään toimenpiteisiin.

Liikunnan palvelutuotannon sisältöjä ja sen tapahtumia kehitetään edelleen huomioiden erityisesti erityisryhmien ja ikäihmisten tarpeet, palveluihin ohjautuvuus sekä niiden saavutettavuus.

Tiedolla johtamiseen tähtäviä toimintamalleja ja -työkaluja otetaan käyttöön entistä laajemmin, mm. tilojen ja palveluiden käyttöasteen tarkastelussa sekä toiminnan hyöty- / panossuhteen seurannassa.

Lasten ja nuorten liikkumisen lisäämiseksi vuonna 2024 aloitetun projektin (Liikkumisen lumoa porvoolaisille lapsille ja nuorille) toinen ja viimeinen vuosi päättyy 2026 aikana. Tavoitteena on saada kehitettyä lasten ja nuorten liikuntaneuvonnan Porvoon toimintamalli.

Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalveluiden tehtävänä on edistää, tukea ja järjestää vetovoimaista kulttuuri toimintaa ja -tapahtumia sekä tarjota museo- ja näyttelytoimintaa kuntalaisille ja matkailijoille. Sisällöt ovat moninaisia ja saavutettavia. Porvoon Taidetehtaan kausiohjelmaan kulttuuripalvelut tuottaa vuosittain yli 70 tapahtumaa, esitystä ja työpajaa. Lisäksi palveluita järjestetään yhteistyössä eri kumppaneiden kanssa muissa kulttuuri- ja julkisissa tiloissa. Kulttuuripalvelut vastaa toiminnasta ja yleisötyöstä Runebergin kotimuseossa, ylläpitää Porvoon kulttuuriperintöä ja järjestää toistakymmentä nykyaikaisen näyttelyä oheisohjelmineen Porvoon Taidehallissa ja Galleria Vanha Kappalaisentalossa. Walter Runebergin veistoskokoelma on suljettu mikrobivaurioiden takia. Toiminnalle haetaan uutta toimipistettä varastotiloineen.

Taidetehtaan hallinto- ja toimintamallin muuttuessa 2026 kulttuuripalveluiden rooli keskeisenä näyttely-, tapahtuma- ja palveluntuottajana säilyy. Vuoden 2026 aikana kulttuuripalvelut suunnittelee Taidehallin näyttely- ja yleisötoiminnan konseptin ja profiilin uusimista ja toiminnan tunnettuuden lisäämistä edellisvuoden hankesuunnitelman ja päätösten pohjalta. Kulttuuripalvelut osallistuu kolmannen sektorin toimintamahdollisuuksien lisäämiseen Taidetehtaalla mm. uuden matalan kynnyksen Open stage -tilan kehittämisellä. Yrjö A. Jäntin taidetietokokoelma saa uuden perusnäyttelyn.

Kehittämistyössään kulttuuripalvelut toteuttaa Kulttuuriohjelman 2030 linjauksia. Palvelut lisäävät yhteisöllisyyttä ja vahvistavat osallisuutta. Keskeisenä painopisteenä on lastenkulttuurin ja ikääntyvien asukkaiden kulttuuripalveluiden saavutettavuuden lisääminen. Kulttuuri-kaupungille on tärkeä kasvattaa uusia sukupolvia taiteen ja kulttuurin kokijoiksi ja tekijöiksi. Kulttuuripalvelut on 2025 hakenut valtakunnallisen lastenkulttuuriliiton jäseneksi tavoitteena entistä laadukkaampi ja näkyvämpi tarjonta porvoolaisille lapsiperheille. Toimintavuonna järjestetään pop-up lasten kulttuurikeskustoimintaa alku-kesästä. Kulttuurikasvatussuunnitelma Porvoon Kulttuuripolku tarjoaa vuosittain taide-elämyksiä varhaiskasvatukseen ja koulujen ryhmille. SKAPA-hankkeen kautta pilotoidaan vuosina 2024–2026 taideopetusta osana varhaiskasvatus- ja koulupäivää Porvoossa ja Sipoossa.

Palveluita ja sisältöjä suunniteltaessa senioreille huomioidaan erityisesti kulttuurihyvinvoinnin näkökulma porvoolaisten arjessa sekä matalan kynnyksen toiminta.

Paikallisen kulttuuritarjonnan ja kaupunkikeskustan vetovoiman lisäämiseksi kulttuuripalvelut tukee monipuolisesti eri tapahtumatyöntekijöitä ja toimijoita avustuksin. Kulttuurin ja taiteen perusopetuksen kumppanuussopimukset tarjoavat toista vuotta uuden mallin ja välineen kaupungin ja yhdistysten yhteistyön lisäämiselle perinteisen avustustoiminnan rinnalle. Näsin kartano on osoitettu kulttuuri- ja kansalaistoimijoiden yleisötoiminnan käyttöön vuoden 2027 loppuun asti.

Kulttuuripalveluiden tehtävänä on luoda edellytyksiä taiteelliseen työhön ja toimeentulolle. Tehtävää toteutetaan mm. tarjoamalla taiteilijoille kohtuuhintaisia työhuoneita ja residenssitoiminnalla sekä Porvoon Länsirannan taidekaupunginosan teoshankintojen myötä. Vuoden aikana teoshankinnat uuden Citymarketin julkisivuun ja Tehtaanpuiston puutalot -kortteliin ovat ajankohtaisia. Kulttuuripalveluiden käytössä olevat resurssit tulevat laskemaan, jonka johdosta palvelut keskitetään omiin tiloihin ja keskustan alueelle, yhteistyöntekijöitä vähennetään.

Kirjastopalvelut

Kirjastopalvelut edistää asukkaiden hyvinvointia ja osallisuutta tukemalla lukutaitoa ja elinikäistä oppimista, tarjoamalla luku- ja kulttuurielämyksiä, tarjoamalla tiloja ja laitteita opiskeluun, harrastamiseen ja yhdessäoloon sekä edistämällä aktiivista kansalaisuutta.

Lasten ja nuorten lukutaitoa tuetaan yhteistyössä koulujen, varhaiskasvatuksen ja perheiden kanssa. Vuonna 2026 järjestetään varhaiskasvatuksen ryhmille teemasatuviikkoja ja koululuokille kirjavinkkauksia ja muuta ohjelmaa uudistetun kirjastopolun ja kaupungin kulttuuripolun puitteissa. Aikuisten lukutaitoa ja lukuintoa edistetään kirjastossa monipuolisesti. Vuosina 2025-2026 panostetaan erityisesti ei-lukevien tai vähän lukevien aikuisten lukemiseen projektilla "Lukukuntoa kohentamaan".

Gammelbackan kirjasto muuttaa keväällä 2026 uusiin väliaikaisiin tiloihin, kun monitoimitalo puretaan uutta koulua varten. Uusi rakennus antaa suunnitelmien mukaan parempia mahdollisuuksia ryhmä- ja tapahtumatiloihin, sekä tilojen yhteiskäyttöön. Yhdistyksille ja yksityishenkilöille tulee varattavia kokoustiloja.

Kirjaston tapahtumien suosio kasvaa. Tapahtumia järjestetään pääkirjastossa, lähikirjastoissa ja kirjastoautossa. Kirjailijavierailujen lisäksi järjestetään muun muassa luentoja, työpajoja, konsertteja ja teatteritapahtumia eri-ikäisille kohdeyleisöille. Syksyllä 2025 aloitetut

tietoiskut ja muut iltapäivä tapahtumat senioreille saavat jatkoa vuonna 2026. Nämä ovat tulosta vuosina 2024-2025 toteutuneesta ”Ikäviisaat palvelut kirjastoon” -projektista, jossa selvitettiin ikäihmisten palvelutarpeita ja toiveita. Vuonna 2026 panostetaan myös aikaisempaa enemmän tapahtumiin Gammelbackassa kirjaston uusissa tiloissa.

Kirjaston demokratiaa tukeva toiminta vastaa polarisaation haasteisiin ja edistää rakentavaa keskusteluilmapii-riä. Vuonna 2026 alkaa projekti ”Moniääninen Porvoo”, jolla tuetaan maahanmuuttajien osallisuutta luomalla heille kirjastoissa erilaisia mahdollisuuksia tapaamisiin ja vuoropuheluun muiden porvoolaisten ja päättäjien kanssa.

Kirjastopalveluiden ytimessä ovat laadukkaat ja ajan-kohtaiset kokoelmat. Kokoelmiin kuuluu kaunokirjallisuutta, tietokirjallisuutta, sanomalehtiä, aikakauslehtiä, musiikkitalenteita, nuotteja, elokuvatallenteita, lautapelejä, liikuntavälineitä, konsolipelejä ja e-aineistoja. Porvoo on liittynyt Kuntien yhteiseen e-kirjastoon. E-kirjastosta voi lainata e-kirjoja, äänikirjoja sekä e-aikakauslehtiä. Vuonna 2026 jatketaan E-kirjaston markkinointia porvoolaisille ja kirjaston henkilökunta on työryhmien kautta mukana E-kirjastoa kehittämässä. E-kirjaston rinnalla ylläpidetään yhdessä muiden Helle-kirjastojen kanssa omia e-elokuvapalveluita, e-musiikkipalveluita ja e-lehtipalveluita.

Porvoon kirjaston alueellinen kehittämistehtävä Uudella maalla on pysyvä ja siihen haetaan vuosittain avustusta opetus- ja kulttuuriministeriöltä. Lakisääteisellä kehittämistehtävällä tuetaan toimialueen yleisten kirjastojen kehittämistä ja henkilöstön osaamista sekä edistetään kirjastojen yhteistoimintaa. Alueellista kehittämistehtävää hoitavia kirjastoja oin Suomessa yhdeksän.

Nuorisopalvelut

Nuorisotyö on tavoitteellista kasvatustyötä, jonka pääpaino on ennaltaehkäisyssä, mahdollisuuksien ja toimintatapojen ja -tilojen tarjoamisessa nuorille ja se pohjautuu monelta osin kokemuksellisuuteen. Nuorisotyö vastaa Porvoossa sille asetettuun tehtävään luoda nuorille yhdenvertaisia mahdollisuuksia osallistua, kehittyä, kokea ja toteuttaa erilaisia taitoja ja toimintaa.

Vuonna 2025 valmistui nuorisopalveluiden tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Suunnitelman mukaisesti kiinnitämme vuoden aikana erityistä huomiota viestintän saavutettavuuteen ja monimuotoisuuteen. Toimintatiloista tehdään esittelyvideot, ja tiloihin tehdään esteettömyyskartoitukset. Työntekijöiden osaamista vahvistetaan koulutuksilla, ja maahan saapuneiden lasten ja nuorten kotoutumista edistetään kaikessa toiminnassamme.

Mopotoiminnan kehittämiseen saatiin avustusta, jolla käynnistettiin mopopaja yhteistyössä Porvoon suomalaisen seurakunnan ja Lasten ja nuorten keskus Ry:n kanssa. Nuoret ovat olleet itse suunnittelemassa ja toteuttamassa toimintaa. Hankkeelle haetaan jatkorahoitusta kolmivuotisen suunnitelman mukaisesti, jonka tavoitteena on edistää nuorten mopoiluharrastusta ja liikenneturvallisuutta sekä kouluttaa vapaaehtoisia aikuisia mukaan toimintaan.

Teemme systemaattista osallisuuden kehittämistyötä esim. laatimalla osallisuuden vuosikellon ja määrittelemällä keinot, joilla saadaan nuorten ääni kuuluviin. Nuoria kannustetaan ja tuetaan tulemaan mukaan toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä järjestämään omaehtoisia tapahtumia ja toimintaa.

Gammelbackaan valmistuu uudet väistötilat nuoris- ja kirjastopalveluille. Alueella jatkuu perintövaroilla toteutettava alueen asukkaiden yhteisöllisyyttä ja osallisuutta kehittävä hanke.

Ensimmäisen toimintavuoden aikana nuorten työpajojen (Suunta ja Väylä- pajat) toiminnalle on osoitettu olevan suuri tarve niiden kohderyhmissä. Toiminta pyritään saamaan näkyväksi osaksi nuorten palveluverkkoa ja saamaan mahdollisimman moni työpajan valmennuksesta hyötyvä nuori mukaan.

Lasten ja nuorten vapaa-aikaan ja harrastamiseen panostetaan. Harrastamisen mallin tavoitteena on järjestää laajasti kerhoja eri teemoin. Panostamme työhön, jolla pyritään löytämään ne nuoret, joilla ei vielä ole harrastusta tai mielekästä vapaa-ajan tekemistä mm. etsivän kerhotoiminnan kautta. Integration through hobbies projektissa autamme maahanmuuttajataustaisia lapsia ja nuoria löytämään mielekkään harrastuksen.

Koulujen, oppilaitosten ja nuorisotyön yhteisiä toimintamalleja vahvistetaan sekä selkiytetään tarpeita vastaviksi.

Taideoppilaitos

Musiikkiopisto

Porvoonseudun musiikkiopisto – Borgånejdens musikinstitut ja Porvoon Taidekoulu – Borgå Konstskola muodostavat alueellisen kaksikielisen Taideoppilaitoksen. Se huolehtii toiminta-alueellaan (Porvoo, Sipoo, Pukkila, Pornainen, Askola, Mäntsälä, Lapinjärvi, Loviisa) taiteen

perusopetuksen laajan oppimäärän mukaisesta musiikin ja kuvataiteiden opetuksesta. Taideoppilaitos osallistuu toiminta-alueensa taide-elämään järjestämällä näytteilyitä, tapahtumia, konsertteja ja tarjoamalla alansa asiantuntemusta.

Uudistuvassa ajassa, valtion rahoituksen ja taiteen perusopetuksen valtionosuusjärjestelmän muuttuessa, taideoppilaitos tavoittelee kysyntää vastaavan palvelu- ja tarjontamallin tarjoamista sekä vuotuisten opetustuntien määrän ja asemansa säilyttämistä merkittävänä ja vahvana kulttuuritoimijana kaikissa sopimuskunnissa.

Musiikin opetus perustuu moniarvoiselle ja uudistuvalla kulttuuriperinnölle. Taiteiden opiskelu tukee lapsen ja nuoren kasvua sekä ohjaa itsenäiseen ja tavoitteelliseen työskentelyyn. Opetus ohjaa oppilasta omaehtoiseen elinikäiseen taiteiden harrastamiseen sekä antaa valmiuksia ammattiopintoihin. Pääpaino opetuksessa on lasten ja nuorten taideopetuksessa, mutta oppilaitos tarjoaa erilaisia harrastusmahdollisuuksia ja koulutusta myös muille väestöryhmille.

Musiikkiopiston tuottama varhaisiän musiikinopetus kuntien varhaiskasvatusyksiköissä turvaa taideharrastajien määrän tulevaisuudessa. Palvelun myötä taiteiden harrastamiseen pääsevät osallisiksi myös ne perheet, jotka eivät ehkä muuten päätyisi taideharrastuksen pariin. Saavutettavuudessa korostetaan matalan kynnyksen harrastamisen ja opintojen aloittamista sekä tavoitteellisten jatko-opintojen mahdollisuutta. Musiikkiopisto huolehtii siitä, että opetus toteutetaan opetussuunnitelmien mukaan ja oppilailla on halutessaan mahdollisuudet edetä laadukkaan opetuksen myötä ammattiopintoihin.

Opetusta toteutetaan klassisen, kansanmusiikin ja pop-jazz-perinteen mukaisesti. Monipuolinen opetustarjonta palvelee asukkaita ja antaa asukkailla mahdollisuuksia löytää kiinnostavia taideharrastuspolkuja. Ammattitaitoinen ja koulutettu henkilöstö takaavat harrastuksen kiinnostavuuden säilymisen. Musiikkiopiston opinnoissa huomioidaan myös erityiset oppijat. Heille tarjotaan tilanteen mukaan joko yksilö- tai ryhmäopetusta.

Musiikkiopisto on vahvana toimijana mukana rajoitetusti sopimuskuntien kulttuuripoluissa ja SKAPA-projekteissa.

Musiikkiopisto ylläpitää Porvoon Big Bandia ja Puhallinorkesteria ja tukee näiden esitystoimintaa. Taideoppilaitos osallistuu laajasti Porvoon kaupungin ja muiden kuntien kaupunkitapahtumiin. Musiikkioppilaitos osallistuu Suomen valtionosuusorkestereiden (Avanti, UMO ja FiBO) ja kuntien yhteisiin AUF-konserttihankkeisiin (Porvoo, Sipoo, Loviisa, Mäntsälä, Askola, Pukkila).

Taideoppilaitoksen vuoden 2026 kuluja karsitaan edellisvuoteen verrattuna mm. palveluiden ostoista, asian- ja palvelu- ja puhtaanapito- ja pesulapalveluista. Säästöt aiheuttavat myös toiminnan priorisointia ja

tehostamista. Konserttitoimintaa keskitetään mahdollisimman paljon omiin tiloihin, jolloin ulkopuolisten tilojen vuokraus vähenee. Tämä näkyy myös konserttitarjonnassa.

Taidekoulu

Taidekoulu järjestää taiteen perusopetusta kuvataiteen alalla. Muita oppilaitoksen toimintamuotoja ovat taidepainotteinen ilta- ja päiväkerho Konstikas sekä musiikkiopiston kanssa yhteistyössä toteutettava toimintamuoto kuvamusiikki.

Taidekoulu suunnittelee toimintansa niin, että kuvataiteen perusopetus ja taideharrastus ovat kaikkien porvoolaisten ja sipoolaisten lasten ja nuorten saavutettavissa. Perustoimintansa lisäksi Taidekoulu rikastuttaa kulttuurikasvatusta järjestämällä Kulttuuripolku-työpajoja päiväkodeissa ja alakoulun ensimmäisille luokille omissa tiloissaan.

Taidekoulu pyrkii vastaamaan entistä paremmin kasvavaan kysyntään. Uudet tilat WSOY:n talossa mahdollistavat Konstikkaan ja taidekoulun opetuspalveluiden kehittämisen. Tilat mahdollistavat saavutettavuuden ja palveluiden saatavuuden. Uudet tilat mahdollistavat oppilasmäärän kasvattamisen ja opetuksen ajanmukaisuuden.

Sipoon päätoimipiste Artborg on remontoitu, ja Taidekoulun toiminta jatkuu siellä entistä vahvempana. Artborgin toimintaa kehitetään jatkuvasti, ja uusia ryhmiä perustetaan vastaamaan kysyntää. Lisäksi Taidekoulu tarjoaa monipuolisia viikonloppukursseja syys-, kevät- ja kesäkautena, mikä luo lisää mahdollisuuksia harrastamiseen oppilaille.

Porvoon kansalaisopisto

Kuntasuunnitelman toiminnallisiksi tavoitteiksi Porvoon kansalaisopistolle on kirjattu 7500 opiskelijaa ja 20 500 oppituntia. Taloudellisesti asetettu tavoite, nettokustannus 21 €/asukas. Kansalaisopiston suunniteltujen oppituntien määrä on 20 500 oppituntia, josta luku- ja kirjoitustaidon opetusta 700 h ja tilauskoulutusta 700 h. Askolan kunta ostaa vapaan sivistystyön opetusta luvu- vuonna 2025–2026. Askolaan suunnitellaan 1150 h. Normaalin valtionosuusopetuksen osalta oppituntien ja- kauma suunnitellaan vastaamaan kaupunginkielisuh- teita. Suomenkielistä koulutusta suunnitellaan järjestet- täväksi 15 500 h ja ruotsinkielistä koulutusta 5 000 h.

Vuonna 2026 työvoimapolitiittiset kotoutumiskoulutukset vakiintuvat osaksi KoMbin koulutustarjontaa, ja niiden pedagoginen kehittäminen on vuoden keskeisin kärki- hanke. Yhteistoimintamallia työllisyyspalvelujen ja

kotoutumiskeskuksen kanssa vahvistetaan, ja kotoutumiskoulutuksille on perustettu oma kustannuspaikka taloudellisen läpinäkyvyyden lisäämiseksi. Kotoutumiskoulutuksessa on vuositasolla noin 220 opiskelijaa. Vuonna 2025 alkanut muutto POMO-taloon saatetaan loppuun vuoden 2026 aikana, jolloin KoMbin hallinto ja opetustoiminta keskitetään samoihin tiloihin. Samalla KoMbi centerin opetustarjontaa laajennetaan lukukausien ulkopuolelle, ja opetusta järjestetään myös loppukeväästä, alkusyksystä sekä vuodenvaihteen molemmin puolin. Lisäksi opetuksen laatua kehitetään vahvistamalla Google-oppimisympäristön ja Classroomin käyttöä.

Talousarviossa olennaisimmat muutokset liittyvät työvoimapoliittisten kotoutumiskoulutusten kustannuksiin ja POMO-talon uusien toimitilojen sisäisten vuokrien nousuun. Tulopuolta vahvistetaan maltillisilla kurssimaksujen korotuksilla, KoMbi centerin opetustarjonnan lisääminen lukukausien ulkopuolella sekä opiskelijamäärän täyttöasteen kasvattamiseen.

Elinkeinot, työllisyys ja kotoutuminen

Vuonna 2026 on tärkeää vakiinnuttaa vuoden 2025 voimaantulleiden lakimuutosten (työllisyyttä sekä kotoutumista ohjaava lainsäädäntö) aiheuttama palvelu-uudistus. Palvelualueen yhteisenä tavoitteena onkin vuonna 2026 varmistaa, että käytössä on tarkoituksenmukaiset läpileikkaavat palvelupolut kotoutujille ja työnhakijoille sekä Porvoossa jo toimiville sekä Porvooseen sijoituville yrityksille.

Elinkeinot

Elinkeinopalveluiden vuoden 2026 painopisteenä on kaupungin veto- ja pitovoiman vahvistaminen kuntien välisen elinvoimakilpailun kiristyessä. Elinkeinopalvelut toteuttavat tehtävänsä tiiviissä yhteistyössä muiden kaupunkiorganisaation yksiköiden, kuten (ylikunnallisen) työllisyysalueen, kotoutumispalveluiden, matkailun ja markkinoinnin, kaupunkisuunnittelun sekä kestävän kehityksen kanssa.

Kaupungin elinkeinotyön seuraavina kärkinä ovat yritysten kasvun ja kansainvälistymisen edistäminen sekä niitä tukevien palveluiden ja verkostojen vahvistaminen. Kaupunki kehittää vahvempaa yhteisohjausta kehitysyhtiö Posintralta ostettavaan elinkeinokokonaisuuteen, joka vastaa BusinessPorvoon tarjoamista yritysneuvonta- ja kehittämispalveluista. Lisäksi selkiytetään kaupungin invest in -toimintaa, jotta yritysten sijoittumista ja investointeja kaupunkiin voidaan tukea nykyistä vaikuttavammin. Osana tätä työtä on myös Kilpilahden alueen systemaattinen hyödyntäminen ja nostaminen.

Vihreän siirtymän rahasto

Vuonna 2026 vihreän siirtymän rahasto jatkaa toimintaansa pilottikierrokselta saatujen kokemusten pohjalta.

Haku on avattu korjatulla mallilla ja sen sujuvuutta kehitetään edelleen tarpeen mukaan. Rahasto kiinnostaa niin Porvoon sisä- kuin ulkopuolella ja sitä käytetään myös aktiivisesti invest in -instrumenttina, joka vahvistaa kaupungin vetovoimaa.

Rahasto on rahoittanut ja rahoittaa jatkossakin monipuolisia hankkeita, jotka tukevat vihreän siirtymän tavoitteita. Kaupunki seuraa rahaston avulla syntyneitä hyötyjä ja vaikuttavuutta säännöllisesti.

Porvoon omat työllisyyden edistämispalvelut

Porvoon omien työllisyyspalveluiden vastuulla on kaupungin osuus pitkään työttömänä olleiden kuntalaisten työttömyysetuuksista, joiden kehitystä on hyvin vaikea arvioida etupainotteisesti, mutta siihen on kuitenkin talousarviovalmistelussa vakaasti pyritty. Vuoden 2025 alussa voimaan tullut lakimuutos kasvatti kuntien osuuden määrää kaikkialla Suomessa. Kunta maksaa portaittain kasvavaa osuutta asiakkaille maksettavista työttömyysetuuksista jo 100 päivän työttömyyden jälkeen.

Työllisyyttä edistetään kunnassa poikkihallinnollisesti sekä monialaisissa verkostoissa. TYM (Työllistymistä edistävä monialaisen tuen yhteistoimintamalli) -verkoston rooli on tärkeä. TYM-toiminta Porvoossa toteutetaan yhteistyössä Porvoon työllisyysalueen, Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen ja Kelan kanssa, ja sen tavoitteena on tukea erityisesti pidempään työttömänä olleiden henkilöiden työllistymistä tarjoamalla monialaisia palveluja.

Kaupungin omana työllisyyden edistämispalveluna toimivat myös nuorille suunnatut Ohjaamo-palvelut, joissa nuoria ohjataan kohti työelämää jokaiselle tarkoituksenmukaista polkua pitkin. Ohjaamosta jaetaan myös nuorten työllistämistä edistävät kesätyösetelit.

Kesätyöseteleihin käytettävää resurssia kasvatetaan 20 000 eurolla. Kesätyösetelin houkuttelevuutta parannetaan kasvattamalla setelin arvoa ja kehittämällä markkinointia.

Kotoutuminen

Kotoutujien määrä Porvoossa on kasvanut merkittävästi sekä laskennallisten korvausten piirissä olevien että työn tai opiskelun vuoksi muuttaneiden osalta. Tämä jatkuva kasvu edellyttää kotoutumispalveluiden skaalautuvuutta, joustavuutta ja kykyä vastata monimuotoisiin tarpeisiin.

Kotoutumispalveluiden keskeisenä tavoitteena on kaupungin veto- ja pitovoiman vahvistaminen sekä kansainvälisten osaajien kotoutumisen ja juurtumisen tukeminen Porvooseen. Laadukkaat kotoutumispalvelut ovat merkittävä vetovoimatekijä erityisesti työperäisille maahanmuuttajille ja heidän perheilleen. Kansainvälistyminen ei ole vain maahanmuuttoa, vaan myös osa kaupungin elinvoiman ja työvoiman kehittämistä. Onnistuneen kotoutumisen mahdollistaminen on siten strateginen investointi Porvoon tulevaisuuteen.

Työelämään siirtymisen nopeuttaminen on toinen keskeinen painopiste. Kotoutumistiimi tiivistää yhteistyötä työvoimapalveluiden kanssa, jotta kotoutujat pääsevät sujuvammin ja nopeammin osaksi työelämää. Tavoitteena on rakentaa selkeitä ja saavutettavia polkuja, jotka tukevat sekä yksilön työllistymistä että alueen työvoimatarpeita.

Yhteiskuntaorientaatiokoulutuksia järjestetään vastaamaan kasvavan kohderyhmän tarpeisiin. Vuonna 2026 tavoitteena on rakentaa sujuva ja saavutettava palveluohjaus sekä koulutustarjonta, joka tukee kotoutujien ymmärrystä suomalaisesta yhteiskunnasta, palvelujärjestelmästä ja arjen toimintatavoista.

Erityistä huomiota kiinnitetään myös työvoiman ulkopuolella oleviin maahanmuuttajiin. Heidän tukemisensa edellyttää räätälöityjä palveluja, jotka huomioivat yksilölliset elämäntilanteet ja mahdollistavat aktiivisen osallistumisen yhteiskuntaan.

Kotoutumisen edistämisen osaamisen vahvistaminen kaupungin eri toimijoiden keskuudessa on ollut keskeinen kehittämiskohde, johon on panostettu määrätietoisesti. Vuonna 2026 tätä työtä jatketaan entistä systematisemmin, tavoitteena juurruttaa ajattelu, jossa kotoutuminen ei ole vain yksittäisten palvelujen tehtävä, vaan koko kaupungin yhteinen vastuu. Tämä toimintamalli tukee kotoutumispalvelujen tavoitetta: koko kaupunki kotouttaa!

4. Investoinnit

ELINVOIMA	TA 2026
Elinvoiman lautakunta yhteensä	-240 000
Liikunnan investoinnit	-150 000
Kenttien ja ulkoreittien valaistuksen energiatehokkuus	-100 000
Uimarannat, erittelemättömät	-50 000
Irtain omaisuus	-90 000
Toimialan yhteinen irtain omaisuus	-70 000
Liikuntapalvelujen pienkoneet	-20 000